

REPUBLICA BULGARIA

UNIVERSITATEA SF. KLIMENT OHRIDSKI DIN SOFIA

Carmen DĂRĂBUȘ

În mod instituționalizat, la nivel universitar, studierea limbii, a literaturii și a culturii române are o tradiție de șaiszeci și opt de ani la Sofia. Lectoratul a luat ființă în urma acordului interguvernamental din 1950 și a funcționat mai întâi în cadrul Catedrei de Lingvistică Generală, iar, ulterior, din anul 1983, în cadrul Facultății de Filologie, Catedra de Romanistică, Facultatea de Filologie Clasică și Modernă a Universității „Sf. Kliment Ohridski” din Sofia. Din anul 1983, la Catedra de Romanistică – director de departament conf. dr. Gheorghii Jecev, iar șefa secției de Românică, prof. dr. Daniela Stoyanova - (Facultatea de Filologie Clasică și Modernă), s-a deschis și funcționează până în prezent specializarea Filologie Română, cu o durată de 4 ani la nivel de licență și un an la nivel de masterat. Aceasta a avut la început numai două cadre didactice – conf. dr. Daniela Stoyanova (prima profesoară de română la Catedra de Romanistică) și lect. dr. Milena Velinova – amândouă absolvente ale Universității din București. Mai târziu, au fost încadrate ca asistente două absolvente ale acestei specializări, bune cunoscătoare ale limbii române – Rumiana Liutakova și Vanina Bojikova; de curând, Romyana Lyutakova a publicat cartea *Lexic nou bulgar și român după 1989*, considerată, conform legislației bulgare în domeniul educației, „mica abilitare” și a fost promovată pe poziția de conferențiar. În prezent, a fost cooptată și tânăra absolventă a secției din Sofia, la nivel de licență, Mila Hagieva, absolventă și a masteratului de traductologie, direcția limba română, de la Universitatea „Sf. Chiril și Metodiu” din Veliko-Târnovo. De asemenea, în calitate de colaboratoare, tot absolvente ale Universității din Sofia, predau, la seminar, curs practic de limba română, Maria Stnmirova, Lora Nenkovska, Tsvetelina Gavriloza și Paola Georgieva. Acestea sunt cadrele didactice care acoperă programa cursurilor și seminarelor de limba română, iar cursurile și seminarele de literatură sunt ținute de către distinsa românistă prof. dr. habil. Romyana Stanceva din cadrul departamentului de Balcanistică; înainte de pensionare, o contribuție importantă și-a adus prof. dr. habil. Kicika Diamandieva, pasionată de cultura română. În cadrul acestui departament, se studiază limba și literatura română, alături de alte limbi considerate balcanice: greaca, albaneza și sârba. Cursul de dialectologie este ținut de un alt cadru didactic de prestigiu, Vasilka Aleksova. În cadrul Departamentului de Romanistică, cursul de Cultură și civilizație românească este ținut de G. Panaiotov, bun cunoscător al spațiului românesc în calitate sa de diplomat la Ambasada Bulgariei din București. De practica pedagogică a studenților se ocupă prof. dr. Dimităr Veselinov, activ și în redactarea publicațiilor academice ale universității.

Lectorii români care au susținut studiile românești la Sofia de-a lungul vremii sunt:

1960-1962 – Maria Rădulescu, Universitatea București
1962-1964 – Valentin Chelaru, Universitatea din Craiova
1965-1968 – Ariton Vraciu, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași
1969-1972 – Dorin Gămulescu, Universitatea din București
1972-1974 – Dan-Horia Mazilu, Universitatea din București
1974-1978 și 2002-2007 – Dumitru Zavera, Universitatea din București
1978-1982 – Bujorel Ispas, Universitatea de Vest din Timișoara
1982-1990 – Constantin Geambașu, Universitatea din București
1990-1991 – Mihai Moraru, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București

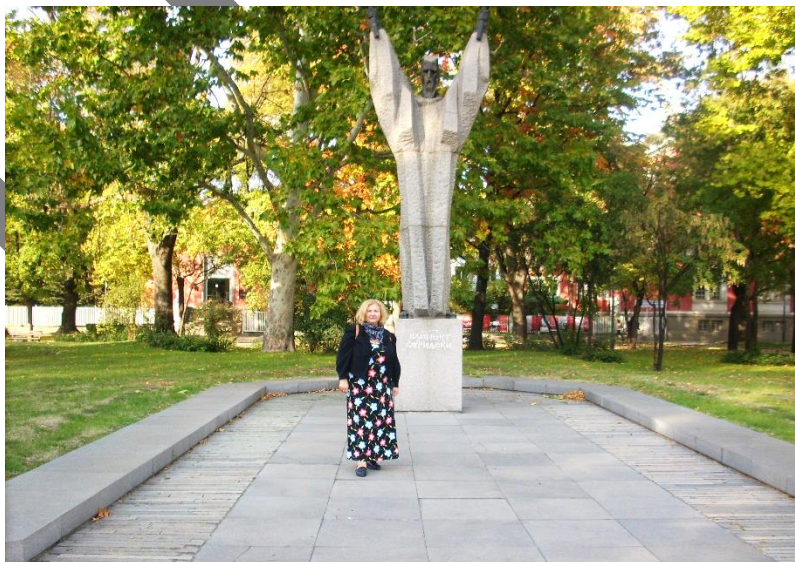
1992-2001, 2007-2017 – Georgeta Bold, Liceul Teoretic Bulgar din București
2017-2020 – Carmen Dărăbuș, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca – CUNBM

Secția de Filologie Română este singura de acest fel în Bulgaria, ca specializare principală de lungă durată. În prezent, ea acoperă necesarul de specialiști în limbă, literatură și cultură română, a căror realizare profesională corespunde necesităților celor două țări, precum și a întregii regiuni și ajută la dezvoltarea și intensificarea colaborării dintre cele două țări vecine cu particularități istorice și culturale apropiate.

În baza Acordului bilateral dintre România și Bulgaria, studenții au posibilitatea de a obține burse în România la cursurile de vară, organizate de universități din România, și stagii de pregătire în cadrul programelor Erasmus, iar cadrele didactice, în calitate de profesori- invitați, țin prelegeri în cadrul programelor CEPUS și Erasmus (Erasmus+). Pe lângă activitatea didactică, de-a lungul anilor, Lectoratul a organizat o serie întreagă de manifestări culturale la care au participat nu doar studenți, ci și un public mai larg: seri culturale cu prilejul Zilei Naționale a României, cu prilejul Zilei Culturale a României (15 ianuarie), lecturi de poezie românească, mese rotunde, lansări de carte, expoziții, spectacole, proiecții de filme românești etc.

Lectoratul de Limba Română de la Sofia, încă de la începuturile sale, a beneficiat de importante donații și dispune în prezent de un impresionant fond de carte românească (câteva mii de volume și câteva zeci de colecții de periodice), unul dintre cele mai de seamă din întreaga Bulgaria, ceea ce constituie un stimulent în plus pentru studenți și pentru cei interesați de a studia limba română.

Interesul pentru limba română este în creștere, pentru că există numeroase companii bulgărești și filiale ale unor companii multinaționale românești care funcționează în Bulgaria, astfel că piața muncii devine stimulativă. De asemenea, în ultimii doi ani s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de elevi înscriși la liceul cu predare în limba română din Sofia.

Carmen Dărăbuș – lectorul I. L. R.

Biblioteca Lectoratului din Sofia

Universitatea din Sofia, fațadă